

исчезна воинственный и прѣварливый духъ, и съгласіе ся уздрави помежду имъ.

Сега да погледнемъ, какво отношеніе можаше да има Българія къмъ другы двѣ страны и народы които граничахъ съ нежъ отъ другъ странъ. Тѣя сж: а) Велика Моравія съ Богеміѣ; б) Россія.

Азъ смыслехъ по' отгоръ, че всички-ты отношенія Българскы въ старо врѣмя къмъ Сѣверъ сж забравены; на врѣмя то на Нестора всичко ся бѣше промѣнило, всичко е было инакъ. Политическо-то надтягнуванье, равновѣсіе-то, вліяніе-то ся находжаше между народы-ты и въ стары-ты врѣмена; нѣ тогавашни-ты писатели не умѣяхъ да чувствоватъ това, не знаяхъ да го опишжтъ.

Нѣ, ако Българе-ты, като бяхъ съѣди на по' образованны и силны народы, сир. на Грѣци-ты и Франкы-ты, имажъ на тѣхъ вліяніе, дѣйствіе, сношеніе; то да ли не ще рѣишкой, че ти не сж имали исто-то и съ Моравіѣ и Россіѣ, зашто то сж были и тѣхни непосредственни съѣди? За това ли, че на Сѣверъ ся научихъ да пишжтъ и да бѣлежатъ едни голы събытія (ако и тѣя неясно и побръкано) тврдѣ късно?

Нѣ да ли' за това ижманье да не обръщаме вниманіе на тѣя понятія, истины? Едно само срѣдство има, сир. да обяснимъ най вѣрны-ты точки въ общж-тж исторіѣ, та съ това, така да кажемъ, освѣтванье, да искараме макаръ и слабъ, нѣ поне вѣрнж и естественнж лучж на зададеный прѣдметъ, и съ това да дадемъ вѣрно за него понятіе. Воистина, имамъ праведнж причинж да ся оплакувамъ отъ прѣминалы-ты испитатели: весма побръкахъ начало-то на Русскж-тж Исторіѣ, зашто то ѣ разглѣдвахъ не отъ истиннж-тж и не отъ надежнж-тж точкж на' глѣдъ.

Зачто то Моравія и Чеси-ти сж по' близо къмъ Югъ и къмъ Франкы-ты, то и по' ясно ся види отношеніе-то на Българіѣ къмъ тѣя страны. Зачто, както Византійскы-ты лѣтописи бѣлежатъ работы-ты Българскы въ отношеніе-то къмъ Грѣци-ты, така Франкскы-ты показватъ дыри-ты имъ въ Германіѣ до истый Рейнъ. Българе-ти отвѣща'вахъ съ ножеветы си и на Византійци-ты и на Франкы-ты, сир. ти повтаряхъ тѣкмо работы-ты на великый си праотець, Атилж. За